

Nr 1067

Av herr **Larsson** i Luttra **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 25, med förslag till lag om ändring i föräldrabalken, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 932 i Första kammaren)

I proposition nr 25 år 1969 föreslås som en konsekvens av förslaget att myndighetsåldern sänks från 21 till 20 år att motsvarande ändring görs beträffande en rad andra 21-årsgränser inom olika rättsområden. Den principiella utgångspunkten har därvid enligt propositionen varit att åldersgränserna skall anpassas till den föreslagna myndighetsåldern överallt där det inte finns speciella skäl för annat.

Denna enligt vår mening riktiga princip har emellertid genombrutits i fråga om åldersgränserna inom kriminalvården. Skälet att kriminalpolitiska överväganden på detta område föranlett en 21-årsgräns, som inte bör frångås, förefaller oss inte väga tillräckligt tungt för ett avsteg från den angivna grundsatsen. Även om 21-årsgränserna inom påföljdssystemet främst grundats på kriminalpolitiska överväganden torde — som också framhållits i remissyttranden av bl. a. Föreningen Sveriges häradshövdingar och stadsdomare samt Sveriges advokatsamfund — gränserna i realiteten ha bestämts efter en bedömning av ungdomens mognad på liknande sätt som i fråga om den civilrättsliga myndighetsåldern. Det bör också observeras att, vare sig man väljer en 20- eller en 21-årsgräns, nuvarande differentierade påföljdssystem står till buds genom att 21-årsgränsen varken beträffande fängelse eller ungdomsfängelse utgör någon definitiv gräns, under eller över vilken man ej kan använda dessa påföljder. Beträffande påföljden ungdomsfängelse, som ju kan förekomma även för 21- och 22-åringar, skulle en 20-årsgräns knappast ändra på nuvarande rättstillämpning, eftersom domstolarna redan nu inte torde döma 20-åringar till ungdomsfängelse annat än då starka skäl föreligger härför. Inte heller finns det anledning tro att en lägre åldersgräns skulle föranleda domstolarna att i en icke önskad utsträckning döma 20-åringar till fängelse. I likhet med de ovan nämnda remissorganen, som ju representerar en stor sakkunskap på området, och åtskilliga andra remissinstanser anser vi således att, såvitt gäller området för brottsbalkspåföljderna, tillräckliga skäl inte föreligger för ett undantag från principen att en sänkning av myndighetsåldern också bör föranleda att andra 21-årsgränser sänks.

Vi hemställer således,

att riksdagen utöver de ändringar som upptagits i det genom proposition nr 25 år 1969 framlagda förslaget till lag om ändring i brottsbalken för sin del måtte besluta ändringar av 26 kap. 4 § och 29 kap. 1 § brottsbalken i enlighet med följande förslag till lagtext:

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

26 kap.

4 §.

Den som ————— äro därtill.

Fängelse må ådömas den som fyllt aderton men ej *tjuogoett* år allenast när frihetsberövande är påkallat främst av hänsyn till allmän laglydnad eller fängelse eljest finnes lämpligare än annan påföljd.

Fängelse må ådömas den som fyllt aderton men ej *tjuugo* år allenast när frihetsberövande är påkallat främst av hänsyn till allmän laglydnad eller fängelse eljest finnes lämpligare än annan påföljd.

29 kap.

1 §.

Ungdomsfängelse må för brott vara kan följa fängelse ådömas den som fyllt aderton men ej *tjuogoett* år, såframt med hänsyn till hans personliga utveckling, vandel och levnadsomständigheter i övrigt sådan fostran och utbildning som avses med ungdomsfängelse prövas lämplig.

Ungdomsfängelse må för brott vara kan följa fängelse ådömas den som fyllt aderton men ej *tjuugo* år, såframt med hänsyn till hans personliga utveckling, vandel och levnadsomständigheter i övrigt sådan fostran och utbildning som avses med ungdomsfängelse prövas lämplig.

Den som ————— annan påföljd.

Rätten äger ————— laga kraft.

Stockholm den 25 mars 1969

Gunnar Larsson (cp)
i Luttra

Bertil Johansson (cp)
i Växjö

Erik Larsson (cp)
i Norderön